

The Electronic *Manipulus florum*
www.manipulusflorum.com

Confessio e
cum fonte proximo et primo

Discrecio confessori ualde necessaria est.

Consideret qualitatem criminis in loco, in tempore,
in perseuerancia, in uarietate persone;
cuius fuerit etatis, cuius sapientie et ordinis,
et quali hoc fecerit temptatione
et in ipsis uicii multiplici execucione.

Augustinus in libro de penitencia.

Augustinus in libro De poenitentia. Ideo
discretio poenitenti valde necessaria est,
ut illa gerat quae Augustinus tradit dicens:
«Consideret qualitatem criminis, in loco, in tempore,
in perseverantia, in varietate personae,
et quali hoc fecerit tentatione,
et in ipsis vitii multiplici exsecutione.
Oportet enim poenitere fornicantem secundum excellentiam
sui status vel officii, et secundum modum meretricis,
et in modum operis sui, et qualiter turpitudinem egit;
si in loco sacro, si in tempore orationi constituto,
ut sunt festivitates et tempora ieiunii.
Consideret quantum perseveraverit, et defleat quod
perseveranter peccavit; et quanta victus fuerit impugnatione.
Sunt enim qui non solum non vincuntur,
sed ultro se peccato offerunt;
nec exspectant tentationem, sed praeveniunt voluptatem.
Et pertractet secum quam multiplici actione
vitii delectabiliter peccavit.
Omnis ista varietas confitenda est et deflenda,
ut cum cognoverit quod peccatum est,
cito inveniat Deum propitium.
In cognoscendo augmentum peccati, inveniat
cuius aetatis fuerit, cuius sapientiae et ordinis....»

Petrus Lombardus, *Sententiae in IV. libris distinctae*, 4.16.2.1
(*Spicilegium Bonaventurianum*, editio tertia, pp.337-8, ll.16-23,
1-8).

Consideret qualitatem criminis, in loco, in tempore,
in perseverantia, in varietate personae,

et quali hoc fecerit tentatione,
et in ipsis vitii multiplici exsecutione.

Oportet enim poenitere fornicantem secundum excellentiam
sui status aut officii, et secundum modum meretricis,
et in modo operis sui, et qualiter turpitudinem suam peregit.
Si in loco sacro, aut cui debuit excellentiam fidei, ut sunt
domus dominorum et aliorum multorum; si in tempore orationi
constituto, aut in festivitate sanctorum, et in tempore jejunii:
consideret quantum perseveraverit, et defleat quod
perseveranter peccaverit, et quanta victus fuerit impugnatione.
Sunt enim qui non solum non vincuntur sed ultro se offerunt
peccato: nec exspectant tentationem, sed praeveniunt
voluptatem, et pertractant secum quam multiplici actione
vitii delectabiliter peccent.

Omnis ista varietas confitenda est et deflenda;
ut cum cognoverit quod peccatum est multum,
cito inveniat Deum propitium.

In cognoscendo augmentum peccati, inveniat se
cujus fuerit aetatis, cuius sapientiae, cuius ordinis,
et statum omnem alterius non peccantis.

Auctor incertus (Augustinus Hipponensis?), *De vera et falsa
poenitentia ad Christi devotam*, 14 (PL 40, col.1124).